

Yttrande över remissförslag till kulturplan Norrbotten 2018-2021 I”

Region Norrbotten har berett länets kommuner möjlighet att inkomma med yttrande över *Kulturplan för Norrbotten 2018 – 2021*. Intentionen är att gemensamt ta fram en plan och verktyg för den gemensamma regionala kulturvecklingen i Norrbotten. Piteå kommun välkomnar Region Norrbottens arbete för att ta fram en Kulturplan för åren 2018-2021 och att planen särskilt uppmärksammar barns och ungas rätt till kultur.

Sammanfattning

Piteå kommun ser kulturen som en viktig kraft i såväl kommunens som regionens utveckling. Piteå kommun arbetar aktivt med bland annat barn och ungdomars kunskap, lärande och fostran och ställer sig därför positiva till remissens förslag i syfte att främja alla människors möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor samt att särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur. Kulturplanen bygger bl.a. på, liksom skolans och förskolans läroplaner, FN:s konventioner om människor och barns lika värden, demokratiska värden och såväl de rättigheter som skyldigheter som följer av dessa. Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Skolan och förskolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka denna förmåga hos alla som arbetar där samt ett övergripande ansvar att överföra ett kulturarv – värden, traditioner och historia, språk och kunskaper – från en generation till nästa. Kulturplanen fokuserar på flera viktiga områden där de kompletterar och ökar skolans möjligheter till måluppfyllelse för verksamheten och eleverna. Piteå kommun välkomnar detta och ser fram emot ett givande samarbete på kulturens område.

Allmänna utgångspunkter

FN:s konventioner samt ett främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering är centrala för skolan och Kulturplanen har viktiga aspekter i detta arbete. Mångfald och integrering är inte minst aktualiserat genom de senaste årens flyktmottagande där skolan stått inför en verklig utmaning på flera sätt. Normkritik och förhållningssätt är viktiga aspekter i skolan och Piteå kommun ställer sig positiva till att utgöra samverkanspartner för att utvärdera var insatser behövs för ökade möjligheter till inkludering av nyanlända och att hitta olika forum och verktyg för detta arbete.

Regionalt fokus – stärkt kulturell infrastruktur

Våren 2017 beslutade regeringen om förtydliganden och förstärkningar i bland annat läroplaner, kursplaner och ämnesplaner för grundskolan och gymnasieskolan. Syftet är att tydliggöra skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens. Ändringarna rör bland annat rektorers och lärares uppdrag, skolbibliotekets roll och undervisningen i enskilda ämnen. Formerna för digitaliseringens genomförande inom skolans område är under

utveckling och här kommer Region Norrbotten att kunna utgöra en samarbetspartner i arbetet för att genomföra uppdraget. Att Kulturplanen betonar människors och organisationers förmåga till förändring och att kunna göra saker på nya sätt framför ett rent tekniskt fokus är positivt och är även en syn som vi delar och trycker på i vår verksamhet. Skolbibliotekens viktiga roll skulle ytterligare kunna fördjupas i kulturplanen.

Utvecklingsinsatser

Generellt gäller att en allt för detaljerad beskrivning av kulturutbudet i länet och i enskilda kommuner innebär en uppenbar risk att glömma någon aktör och att planen blir inaktuell snabbt.

Barn och unga

Piteå kommun ser positivt på Kulturplanens betoning i avsnittet på att alla barn och unga i Norrbotten ska ha tillgång till ett rikt kulturliv med möjligheter till egna upplevelser och skapande. Vi delar också synen att kultur ska vara en självklar del i deras vardag både i skolan och på fritiden. I fria och demokratiska samhällen utgör kulturen ett grundläggande fundament och varje människas intresse, förmåga och möjligheter att hitta uttrycksformer för sina åsikter och även fora för detta är oerhört viktigt och i med det en given punkt för samverkan mellan skolan och Region Norrbotten. Precis som remissförslaget också nämner, så är den ekonomiska verkligheten många gånger en svår utmaning för kommunerna då fysiskt nätverkande och material är dyrbart för skolorna och här bör samarbetet fokusera på kostnadseffektivitet avseende material, aktiviteter och samverkan, kanske redan i upphandling eller planeringsarbetet. Kulturskolornas nätverkande och utveckling är av intresse men faller också in under nyss nämnda utmaningar. Förskolans verksamhetsmål att skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer såsom bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse liksom med hjälp av tal-och skriftspråk utgör både innehåll och metod i förskolans strävan att främja barns utveckling och lärande. Detta inbegriper också att forma, konstruera och nyttja material och teknik. Multimedia och informationsteknik kan i förskolan användas såväl i skapande processer som i tillämpning. Utbildningsförvaltningen i Piteå har tillsammans med Kulturskolan haft ett givande samarbete genom åren och ser positivt på att Kulturplanen i sitt förslag skapar möjligheter till gott fortsatt arbete och utveckling.

Bibliotek och läs- och litteraturfrämjande verksamhet

Över tid noterar skolan ett ökat behov av lästräning och utveckling av lässtrategier. Skillnaderna mellan pojkar och flickor i främst svenskämnet visar på tydliga skillnader i förmågan att uttrycka sig, såväl muntligt som skriftligt. Socioekonomiska förutsättningar spelar roll avseende behov och förmågor. Läs- och skrivträning är en mycket stor del av skolans vardag och ett samarbete med regionen är önskvärt och nödvändigt för att utvecklingen ska bibehållas samt att såväl behov som skillnader minskas. Skolan behöver samarbete i fråga om böcker, skrivprojekt, författarbesök, samverkan med bibliotek, stöd, tips och idéer i fråga om textbearbetningar, analyser och produktion. Barns språkutveckling är viktig och där finns ett stort utrymme för och behov av samverkan med regionens barnhälsovård, likväl som med logopedin, för att kunna diagnostisera och stödja arbetet med de elever som har dyslexi samt andra former läs- och skrivsvårigheter samt språkstörningar. I kommunen finns även ett antal bibliotek som är att anse även som skolbibliotek. Piteå kommun välkomnar ett fortsatt samarbete även i utvecklandet av skolbiblioteken. Kulturplanens prioritering av barn och elever med särskilda behov samt arbetet med mångfald är positivt.

Bild och form

Piteå kommun ser positivt på Kulturplanens målsättning att initiera och uppmuntra initiativ inom bild och form som riktar sig till barn och unga. Eleverna ska, enligt läroplanen få erfarenheter av visuell kultur där film, foto, design, konst, arkitektur och miljöer ingår. Här är ytterligare samverkan önskvärd för att kunna fördjupa och realisera förskolans och skolans möjligheter att uppnå målen. Insatser för bättre tillgänglighet genom digitala medier samt förstärkning av pedagogisk verksamhet i och utanför institutionerna är positivt.

Dans

Piteå kommun ser positivt på föreslagna utvecklingsinsatser i Kulturplanen. Piteå har länge utgjort ett fäste för dansutbildningen i länet. Piteå kommun ser positivt på att fler kommuner engagerar sig i dansens utveckling och tror att det kommer stärka dansen i länets utveckling som man i förslaget, uppger inte ha haft så stark utveckling som man hoppats. Dans är ett regelbundet inslag inom Piteå kommuns skolor och förskolor och ingår i kontinuerlig planerad verksamhet under året. I takt med Piteå kommuns och nämndernas prioriteringar, investeringar och budgetöversyn samt utformningen av de kommunövergripande målen så kan dock Svenska Balettskolan komma att stå inför förändringar framöver, vilket kan komma att ha betydelse för föreslagna utvecklingsinsatser i förslaget. Piteå kommun föreslår en ny punkt under utvecklingsinsatser (sid. 37), i syfte att stärka dansens utveckling i hela länet, enligt följande:

- Verka för att fler kommuner i länet medfinansierar Dans i Nord tillsammans med Piteå kommun och region Norrbotten.

Filmkulturell verksamhet

Piteå kommun ser positivt på föreslagna utvecklingsinsatser i Kulturplanen. Noterbart är dock att verksamheten beslutat att Piteå Kunskapsfestival ska göra uppehåll 2017. Förslaget idag är att den därefter ska återkomma vartannat år.

Museum

Piteå kommun ser positivt på föreslagna utvecklingsinsatser i Kulturplanen. Piteå museum är en betydelsefull samarbetspartner inom inte minst skolans verksamhet där fortsatt utvecklande samarbete för att bevara och levandegöra kulturarvet är fortsatt viktigt. Särskilt positivt är museets satsning på att producera ny kunskap och göra den tillgänglig samt att bedriva forsknings- och uppdragsbaserad verksamhet. Att hitta former för barn och ungas deltagande i utformningen av museernas utbud samt remissförslagets intention att vidareutveckla samarbetet mellan länsmusiken och läns museet ser Piteå kommun som positivt.

Musik

Piteå kommun ställer sig bakom de föreslagna utvecklingsinsatserna under perioden. Studio Acousticum utgör förutom en inspelningsmiljö i världsklass även en unik forskningsmiljö för akustik vilket borde uppmärksammas i Kulturplanen.

Teater

Piteå kommun ser positivt på föreslagna utvecklingsinsatser i Kulturplanen. Möjligheten för barn och unga att ta del av levande teater är viktigt då det ger en viktig upplevelse av en tydlig

och fysisk uttrycksform för alla sinnen. Förutom själva uppträdande ger teater även grunden för vidare bearbetning i skolan utifrån innehåll, framförande, uttryck och budskap. Vidare ser vi positivt på förslagets uttryckta intention för ökad samverkan mellan teater och dans.

I förslaget uppräknas ett stort antal fria teatergrupper i länet men inte Teater Vilja i Piteå. Samma gäller amatörteaterföreningar där Regnbågsteatern, Karlbergsteatern och Rognäsrevyn borde omnämnas i fall man ska lista alla verksamheter i länet.

Kulturplanens utformning

Planen kan upplevas omfattande och svårläst varför en s.k. populärversion är att rekommendera. Även en tydligare koppling mellan de kulturpolitiska målen och utvecklingsinsatser är önskvärt. Målformulering och insatser är inte alltid formulerade som mål/åtgärd varför uppföljning av planen kan bli svår att genomföra.

En disposition med avsnitten bakgrund och nutid i en bilaga föreslås så att fokus tydligt är på vad som ska göras under planperioden.

Piteå kommun

Helena Stenberg
Ordförande för kommunstyrelsen